

Svenska Röda Korset sammanställning av kretsarnas verksamhet 2023

Sammanställd 2023-03

Nationella staben, Svenska Röda Korset

Innehåll

- Totalt antal frivilliga i Röda Korset
- Totalt antal stöd som getts
- Ordinarie verksamhet
- Närvaro i socioekonomiskt eftersatta områden
- Insatsen i samband med flyktingmottagandet från Ukraina
- Kretsars rutiner och uppföljning: miljö och klimat
- Kretsars rutiner och uppföljning: inkludering och antidiskriminering
- Arbetsgivarfrågor
- Bilaga 1 - Kretsars verksamhet: källor
- Bilaga 2 - Kretsars verksamhet: metod
- Bilaga 3 – Kretsar verksamhet: påverkansfaktorer

Detta är en sammanställning som presenterar kretsars insatser under 2023 - ett år som fortsatt präglas av konflikten i Ukraina och där fokus legat på att slutföra processerna kring Kretssammangående enligt beslut från Riksstämman 2019.

Totalt antal frivilliga 2023

Vi är totalt 23 000* frivilliga i Sverige (2023)

23 000 frivilliga i Svenska Röda Korset

Antal frivilliga i Röda Korset:

2018 – 25 000

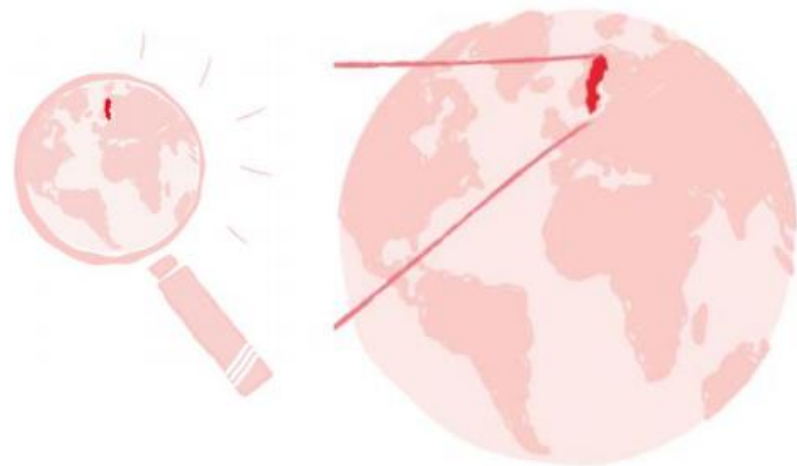
2019 – 25 000

2020 – 26 000

2021 – 22 000

2022 – 25 000

2023 – 23 000

Totalt har **4034 personer**** skickat in en intresseansökan via rodakorset.se/engagera-dig för att delta i Röda Korsets arbete.

Färre kriser påverkar antalet frivilliga.

De höga siffrorna från 2022 berodde i stor utsträckning på det stora antalet frivilliga som anslöt i kretsarnas Ukrainarespons. Vi ser ett högt intresse för att göra korta punktinsatser i samband med kriser, och att inga större nationella kriser inträffade 2023 får effekten att vi har ett lägre antal frivilliga än år med större krisinsatser.

Tappet under pandemin inte återhämtat

Vi hade ett kraftigt tapp av antalet frivilliga under pandemin, särskilt inom vissa verksamheter som till exempel second hand. 2023 har vi ökat jämfört med pandemiåren, men är inte tillbaka i riktigt den nivå som vi hade innan pandemin. Det är troligt att en del frivilliga lämnade i samband med pandemin och att vi inte har hittat former för att säkra återväxten av nya frivilliga.

Behov av nya former för frivillighet

Trenden i samhället är att yngre frivilliga i civilsamhället hellre engagerar sig i kortare, mer avgränsade uppdrag. Många av våra engagemangsformer är längre, mer omfattande uppdrag som kan vara utmanande att rekrytera till, främst bland yngre.

* Baserat på 328 kretsars faktiska siffror på antalet frivilliga under hela 2023 samt uträkning enligt metod för kretsar som inte rapporterat. Samma metod har använts 2018-2022.

** Datan är hämtad från andra digitala verktyg

Totalt antal stöd som getts 2023

Totalt antal tillfällen som stöd getts är

290 009*

Kretsar ger stöd
- både i vardag och kris -

Genom ordinarie verksamheter
Genom riktat stöd för skyddsbehövande
från Ukraina.

**Sammanställning av resultaten för deltagartillfällen per verksamhetstyp. Deltagartillfällen är antalet gånger som stöd till deltagare ges.*

***Sänkning med 25% från 2022. För uträkningssätt se bilaga 3*

Ordinarie verksamhet

Det är totalt 308 kretsar i 200 kommuner* som uppgett att de vid en eller flera månader bedrivit ordinarie verksamhet***.

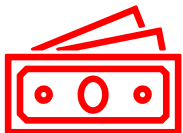
Hälsa och vård	Antal kretsar	Frivilliga	Deltagar-tillfällen	Kris och katastrof	Antal kretsar	Frivilliga	Deltagar-tillfällen
Anhörigstöd	70	405	2951	Första hjälpen för Alla (FHA) och Övningshubb (Hubb)*	FHA: 6 Hubb: 20	FHA: 50 Hubb: 50	FHA: 200 Hubb: 359
Rödakorsvärdar i sjukvården	67	1210	162 543	Första hjälpen - grupp*	34	360	2898
Stöd till äldre och ofrivilligt ensamma	165	1705	77 374	Lokal krisberedskap	87		
Träna Svenska	128	1037	46 667	- Agerat i kris	34	259	1859
Läxhjälp	68	658	26 428	- Övat krisberedskapsplan	63	855	
Mentorsverksamhet	22	146	3001	Antalet verksamheter för grundläggande behov har sjunkit sedan föregående år, dock har antalet individer med dessa behov ökat. En del verksamheter var direkt kopplade till flyktingmottagandet från Ukraina och har därför avslutats. Det finns dock fortsatt ett stort behov bland flyktingar från Ukraina och många kretsar har fortfarande verksamhet för att möta gruppens behov. Därtill ökar även behoven hos övriga grupper i samhället. I en jämförelse med förra året så är det mindre variationer inom respektive område. Rödakorsvärdar är den verksamhet som ökat mest och också efterfrågas mest troligt som följd av en pressad sjukvård.			
Cykelskola	9	46	855				
Hälsa och social gemenskap övrig	93	779	73 582				
Grundläggande behov – Tak över huvudet, kläder och mat	114	698	93 216				

* Om inget annat anges används resultaten från kretsarnas verksamhetsrapportering, det förekommer resultat som baseras på statistiska uträkningar.
**Datan har kompletterats med information från andra digitala verktyg och intern rapportering
*** Notera att det i slutet av 2023 fanns 331 aktiva kretsar, här räknas även kretsar in som är under nedläggning (pga kretssammansgående) och inte ar verksamhet

Ordinarie verksamhet

Det är totalt 308 kretsar i 200* kommuner som uppgett att de vid en eller flera månader bedrivit ordinarie verksamhet***.

Folkrätt och skydd	Antal kretsar	Frivilliga	Deltagar-tillfällen	Second Hand och Insamling	Antal kretsar	Frivilliga	Deltagar-tillfällen
Stöd till förvarstagna**	5	33	305	Second hand- butik och café	219	6013	
Stöd till häktade och intagna på anstalt**	23	148	6637	Depåverksamhet**	14	77	
Folkrättsinformation	13	57	601	Insamling	250	1881	
				Sömnadsverksamhet	145	1067	19 681

Engagemanget i våra secondhand butiker har ökat under 2023 i takt med att marknaden för second hand har växt.

Fler kretsar har också startat besöksverksamhet på förvar, häkten och anstalter, och därför engagerat fler frivilliga.

*Om inget annat anges används resultaten från kretsarnas verksamhetsrapportering, det förekommer resultat som baseras på statistiska uträkningar.

**Datan har kompletterats med information från intern rapportering. Notera att vi inte mäter deltagartillfällen inom Second hand, depå och insamling

*** Notera att det i slutet av 2023 fanns 331 aktiva kretsar, här räknas även kretsar in som är under nedläggning (pga kretssammansgående) och inte har någon verksamhet..

Övriga prioriterade områden*

Lokalt påverkansarbete

150 kretsar

uppger att de under verksamhetsåret 2023 har arbetat med lokalt påverkansarbete mot lokal myndighet/ beslutsfattare.

Beredskapsplan**

132 kretsar

i 115 kommuner har en beredskapsplan. Kretsarna intresse och engagemang för krisberedskap har ökat i och med omvärldsläget och arbetet fortsätter med att ta fram konkreta beredskapsplaner.

Rödakorskunskap

106 kretsar

I enlighet med den strategiska inriktningen ska kursen genomföras för att kretsar tryggt ska kunna utföra sitt uppdrag och agera utifrån grundprinciperna och vår uppförandekod.

Behovsundersökning

84 kretsar

i 242 kommuner svarar att de har gjort en behovsundersökning

Närvaro i socioekonomiskt eftersatta områden

39 kretsar har lokal närvaro i totalt
54 socioekonomiskt eftersatta områden*
i kommuner i Sverige.**

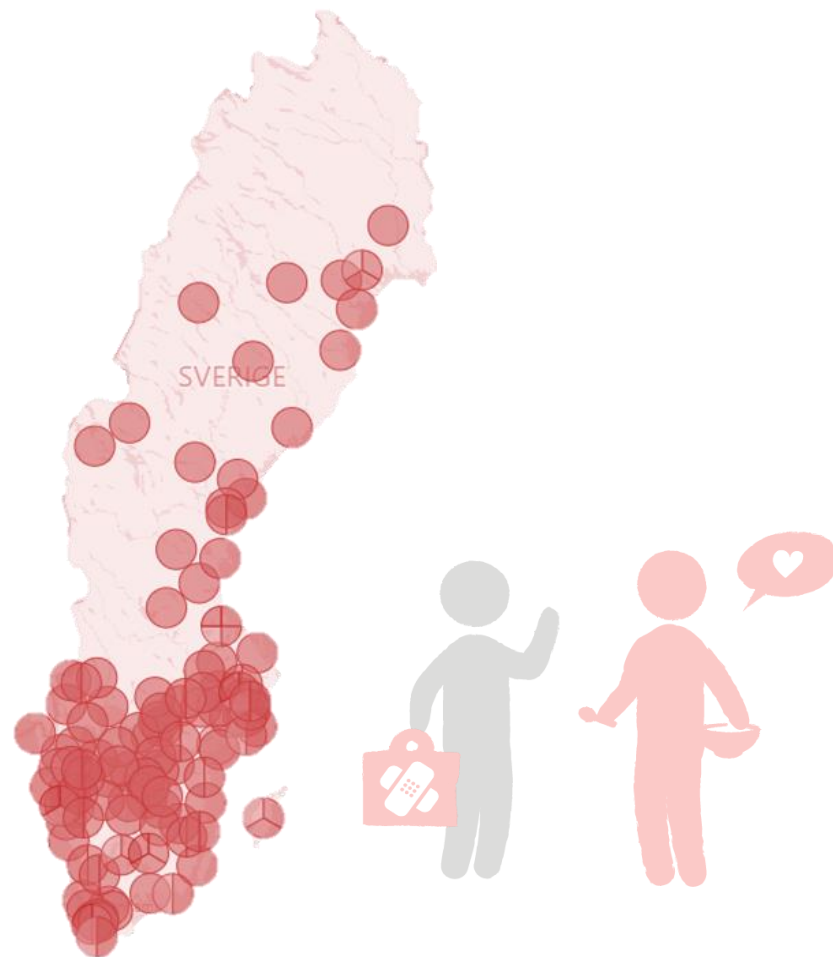

* Svenska Röda Korset definierar ett socioekonomiskt eftersatt område som en geografisk avgränsad plats vilken har tilldelats "områdestyp 1" (områden med stora socioekonomiska utmaningar) eller "områdestyp 2" (områden med socioekonomiska utmaningar) i Boverkets digitala verktyg Segregationsbarometern.

** Data har kompletterats med information från intern rapportering.

Insatser för målgruppen skyddsbehövande från Ukraina*

- 112 kretsar har haft verksamhet eller samordnat frivilliga i 102 kommuner kopplat till målgruppen skyddsbehövande från Ukraina.
- Antalet kretsar har minskat sedan föregående år vilket kan bero både på kretssammanslagningar och att skyddsbehövande från Ukraina flyttat under året.
- Insatserna har handlat om bland annat språkträning, hälsofrämjande verksamheter, möta grundläggande humanitära behov så som utdelning av kläder, hygienartiklar, mat, barnartiklar**

* Om inget annat anges används resultaten från kretsarnas verksamhetsrapportering.

**Målgruppen skyddsbehövande från Ukraina ingår numer i vår ordinarie linjeverksamhet

Kretsens arbete med miljö och klimat

Av de 328 kretsar som rapporterat anger 106 kretsar att de arbetar för att säkerställa sitt miljö- och klimatarbete*. Här ser ni några exempel

"Redesign, systuga, stickgrupper, körningar till depå, sortering av avfall, inköp av miljövänliga produkter."

"Vi återanvänder och återvinner, gör hållbara inköp, textilåtervinning, sortering av avfall"

"Vi sorterar noga. Metallsprot säljs till återvinning. Energisnåla lampor i den mån det går. Vi släcker lampor. Dragit ner värmen . Ser till att kranar är åtdragna."

"Källsortering, regelbundna körningar till [...], textilåtervinningssamarbete med kommunens skolor, bomullsåtervinning i samarbete med [...] kommun och [...], hållbara inköp/Fairtrade till café."

"Vi har rutiner för att säkerställa schyssta inköp (baserat på att producenter arbetar med hållbarhet), vi gör risk- och konsekvensanalyser kring vår logistik."

"Vi har en av SRKs textildepåer på [...]. Vi tar ställning till aspekter som lokalproducerat, ekologiskt och rättvisemärkt när vi gör livsmedelsinköp etc. Vi ser regelbundet över vilka engångsartiklar vi använder. Återbrukar så mycket och så ofta vi"

* Om inget annat anges används resultaten från kretsarnas verksamhetsrapportering.

Kretsens arbete med inkludering och antidiskriminering

Av de 328 kretsar som rapporterat anger 64 kretsar att de arbetar med inkludering och antidiskriminering*. Här ser ni några exempel på hur

"Vi arbetar mycket med detta i vår rekrytering och kompetensutveckling hos både frivilliga och anställda. Vi arbetar i dagsläget med nya rutiner med vår valberedning att förbättra vår inkludering och antidiskriminering."

"Vi jobbar efter grundprinciperna och vid behov extra möten. Vi har pratat igenom hur man ska bemöta för att inte diskriminera någon. Vi ser alla människors lika värde."

"Gås igenom vid frivilligträffar. Alla nya frivilliga får information om detta i samtal innan de kommer med i verksamheten."

"Vi har en styrelse med blandad kompetens, olika åldrar och etniciteter. Vi upplever svårigheter att behålla yngre personer i styrelsen. Det pågår ett arbete för att skapa olika projekt där unga volontärer kan engagera sig."

"Genom att samtala med personal och frivilliga om diskriminering att det inte får förekomma och om det händer det något så måste vi prata om det. Alla frivilliga pratar vi med om hur man förhåller sig till sina medmänniskor. Våra frivilliga och personal vet att diskriminering inte får förekomma hos oss."

* Om inget annat anges används resultaten från kretsarnas verksamhetsrapportering-

Arbetsgivarfrågor*

Av de 328 kretsar som svarat, anger **92 kretsar** att de har arbetsgivarfrågor att rapportera.

De kretsar som har svarat, har haft **394 personer anställda** omräknat till **295 heltidstjänster**.

Av de 394 personer som varit anställda, har **181** av dessa varit med anställningsstöd.

Kretsarna har tagit emot ca **1072 praktikanter** under 2023.

* Resultaten baseras på kretsarnas verksamhetsrapportering men har kompletterats med tjänstepersoners/verksamhetens interna rapportering

Bilaga 1. Kretsarnas verksamhet 2023 - Källor

Resultat som presenteras här baseras på:

- Månadsvisa verksamhetsrapporteringen från krets.
- Övrig rapportering exempel projektrapportering.
- Verksamhetsspecifika digitala verktyg som Svenska Röda Korset tillhandahåller.
- I sammanställningen presenteras de verksamheter som är prioriterade i Svenska Röda Korsets strategiska inriktning 2020-2023 * och utförs av kretsar. Tjänsteledda verksamheter omfattas inte.

Kretsarnas verksamhetsrapportering

- Varje månad rapporterar kretsar vilka verksamheter som bedrivits, antalet frivilliga och hur många deltagartillfällen** som genomförts.
- I rapporterna för oktober, november och december har kretsen även kunnat rapportera helårsfrågor som exempelvis unika frivilliga i kretsen.
- Under 2023 svarade 328*** (ca 88%) kretsar på den månadsvisa rapporteringen för en eller flera månader. 237 (ca 67%) av dessa besvarade även helårsfrågorna.

Övrig rapportering

- Inom flera verksamheter finns externfinansiering och avtal med myndigheter eller givare. Det innebär att kompletterande data samlas in löpande, exempelvis inom verksamheter som genomförs i samarbete med Kriminalvården och Migrationsverket.

Digitala verktyg

- Svenska Röda Korset har också verksamhetsspecifika verktyg som kompletterar med data till kretsrapporteringen. De är följande:
 - en utbildningsportal med information om utbildningar inom exempelvis första hjälpen
 - Första hjälpen-gruppernas verktyg som följer verksamheten på nära håll
 - Ett digitalt rekryteringsverktyg.

* <https://kunskapsbanken.rodakorset.se/hc/sv/articles/360003065858-Strategisk-inriktning-2020-2023>

**Deltagartillfällen är antalet tillfällen som stöd till deltagare ges.

***Totalt antal kretsar hämtat 31/12 2023. Procenten är uträknade på antalet kretsar 31/6 2023 vilket utgör en mer säkerställd siffra över antalet kretsar som funnits under sista året med kretssammangåenden.

Bilaga 2. Kretsarnas verksamhet 2023 - Metod

Uträkning av antalet frivilliga i våra verksamheter

Kretsarnas verksamhetsrapport mäter antalet frivilliga per verksamhet varje månad. Verksamheterna kan se ut på olika sätt. En del drivs regelbundet med samma antal frivilliga varje månad hela året. En del verksamheter hålls oregelbundet och engagerar olika antal frivilliga per månad. För de verksamheter som pågår under en viss säsong tex sommaren används inte helårsuträkningen utan inrapporterade högsta siffror.

Kretsarna rapporterar också på olika sätt. En del rapporterar varje månad, andra rapportera sporadiskt eller en gång per år.

Totalt antal frivilliga*

För att kunna säkerställa en siffra för det totala antalet frivilliga under året använder vi statistiska uträkningar. De baseras på faktiska inrapporterade siffror och räknar ut ett snitt av frivilliga per verksamhet och krets per månad. Snittet slås sedan ut på antalet kretsar och månader under hela året för att få en totalsumma. Uträkning:

$$\frac{\text{Antal rapporterade frivilliga}}{\text{Antal rapporterande kretsar}} * (\text{Totalt antal kretsar} - \text{Antal rapporterande kretsar})$$

Efter beräkning läggs antal rapporterade frivilliga till för att räkna summa av de rapporterade och uträknade antalet frivilliga.

Deltagartillfällen** per verksamhetstyp och totala antalet per år

Deltagartillfällen mäts på samma sätt som frivilliga, antal tillfällen per verksamhet och månad. Även där används statistiska uträkningar för att få en helårstotal.

Kompletterande data till statistisk uträkning

I de fall där det finns kompletterande data från intern rapportering eller digitala verktyg utgår den statistiska uträkningen på frivilliga och deltagartillfällen ifrån den data som är mest korrekt.

* Metoden för totalt antal frivilliga har använts för 2018-2022. Den bygger på antagandet att totalen för rapporterande kretsar också är representativ för de kretsar som inte rapporterar. Metoden tar inte hänsyn till att icke rapporterande kretsar kan ha anledning att inte rapportera som särskiljer sig från de rapporterande kretsar, exempelvis kretsar som inte har verksamhet.

** Deltagartillfällen är antalet gånger som stöd till deltagare ges.

Bilaga 3. Kretsarnas verksamhet 2023 - Påverkansfaktorer

Minskning av antalet kretsar under året

2023 präglades av det strategiska inriktningsmålet där kretsarna har kraftsamlat och gått samman till kommunkretsar. Från januari till december har antalet kretsar minskat med 27%, vilket påverkar resultaten i kretsrapporten.

Det betyder till exempel att även om kretsar som rapporterat under 2023 är lika många i antal som 2022 så är antalet som inte rapporterat färre. I våra statistiska uträkningar där vi i uppräknigen inkluderar de kretsar som inte rapporterat blir alltså siffror lägre än tidigare eftersom de baseras på ett färre antal kretsar.